

COMPARATIVE ANALYSIS OF THE FINANCIAL SITUATION OF THE FIVE LARGE BULGARIAN MUNICIPALITIES

Borislav Borisov

University of National and World Economy, Bulgaria, b.borisov@unwe.bg

Abstract: Different methodologies for financial analysis and accounting standards for calculating financial indicators have been developed and are applied more to business organizations than to budgetary ones. But budget organizations can also be in a better or worse financial condition, which must be analyzed, evaluated and the reasons for it must be sought.

This article analyzes the financial situation of the five largest Bulgarian municipalities without the capital Sofia. They have a population of over 100,000 people and are considered the most economically developed. At the same time, they show differences in terms of their financial policy and financial results, some allocate more funds to capital expenditures, i.e. for development, and others for current expenses and satisfaction of current needs. To varying degrees, they co-finance the activities delegated by the state, for which the state grants subsidies to the municipalities, their policy regarding the sale of assets for more revenue in the budget is different, as well as their affinity for taking on debt.

Conclusions and recommendations were made for better publicity of the budgets of the municipalities, presented on their official websites, which would facilitate the use of data both for scientific research and by interested citizens and organizations represented on the territory of the respective municipality.

Keywords: financial analysis, municipalities, budget

СРАВНИТЕЛЕН АНАЛИЗ НА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ НА ПЕТТЕ ГОЛЕМИ БЪЛГАРСКИ ОБЩИНИ

Борислав Борисов

Университет за национално и световно стопанство, България, b.borisov@unwe.bg

Резюме: Разработени са различни методологии за финансов анализ и счетоводни стандарти за изчисляване на финансови показатели, които се прилагат повече в бизнес организациите, отколкото в бюджетните. Но и бюджетните организации могат да бъдат в по-добро или по-лошо финансово състояние, което трябва да се анализира, оцени и да се търсят причините за това.

Тази статия анализира финансовото състояние на петте най-големи български общини без столица София. Те имат население от над 100 000 души и се считат за най-развитите икономически. В същото време те показват различия по отношение на финансовата си политика и финансови резултати, едни заделят повече средства за капиталови разходи, т.е. за развитие, а други за текущи разходи и задоволяване на текущи нужди. Те в различна степен съфинансират делегираните от държавата дейности, за които държавата субсидира общините, различна е политиката им по отношение на продажбата на активи за повече приходи в бюджета, както и афинитета им към задлъжняване.

Направени са изводи и препоръки за по-добра публичност на бюджетите на общините, представени на официалните им интернет страници, което да улесни използването на данните както за научни изследвания, така и от заинтересовани граждани и организации, представени на територията на съответната община.

Ключови думи: финансов анализ, общини, бюджет

1. ВЪВЕДЕНИЕ

България има 265 общини, разделени в три групи – големи, с население над 100 хил. души, средни с население от 10 хил. до 100 хил. души и малки, с население под 10 хил. души, които приемат и реализират собствени бюджети. В резултат на финансовата децентрализация, започнала в страната от 2002 г. с приемането от Министерски съвет на Концепция и Програма за фискална децентрализация, общините разчитат на собствени приходи, различни от тези на държавата, както и на субсидии за делегираните от държавата дейности (ДДД), осъществявани на местно ниво. Фискалната децентрализация почива на два основни принципа - „местно самоуправление” и „субсидиарност”. Първото понятие се свързва с правото и реалната способност на местните власти да управляват съществена част от обществените дела на своя отговорност, а второто – разбирането, че държавата трябва да заплаща за осъществяването на онези нейни функции, които се реализират на общинско ниво.

В зависимост от своя икономически капацитет и местна финансова политика, финансовото състояние на общините е различно, едни от тях имат достатъчно средства за покриване на текущите си нужди и за развитие, докато други изразходват бюджетните си средства предимно за оперативни разходи и разчитат на външно финансиране от ЕС или на субвенции от държавния бюджет за да реализират някой инвестиционен проект. Ако финансовото състояние на бизнес организациите е важно за техните собственици, за персонала и за контрагентите им, то това на общините е важно за всички граждани, фирми, институции, неправителствени организации и други граждански формирания, представени на територията на дадена община. Ето защо финансовите анализи на общините са важни и са неотменна част от аналитичните части на техните планове за интегрирано развитие, задължителни са при вземането на решения за ползването на кредити или за реализацията на по-големи инвестиционни проекти. Тези анализи би трябвало да предшества приемането на годишните бюджети и тригодишните финансови прогнози, приемани от общинските съвети, за да ориентират местната власт, представителите на бизнеса, на различните институции и неправителствени организации, осъществяващи своята дейност на съответната територия за това какви са финансовите възможности на съответната община и какво е нейното реално финансово здраве.

2. МЕТОДИ

Основният метод, използван в настоящия труд е методът на финансовия анализ. Между анализа и оценката на обектите има логическа връзка, тъй като анализът в повечето случаи има за цел да се даде оценка на тяхното състояние. Затова голяма част от методите за анализ се представят още и като методи за анализ и оценка. Възможно е, анализът да не води непременно до оценка, например екстраполационните анализи имат за цел установяване на тенденции, без да се ангажират да им приписват оценки. Това важи и за всички анализи, имащи за цел прогнозиране на бъдещи състояния. С оценки на обектите не се ангажират факторният анализ, корелационният анализ, контент анализът, GAP анализът, SWOT анализът и неговите производни и др. Въпреки това, анализите съдържат в някаква форма и оценки, изразяващи отношението на анализаторите към изследваните обекти и събития, макар и то да не е изразено винаги с количествени оценки. Не можем да си представим и обратното – извършването на някаква оценка без предварителен анализ. Анализът и оценяването са неразривно свързани, затова разграничаването на методите, разглеждани в предходната и в настоящата глава, е твърде условно. Но ако се вгледаме по-детайлно в отделните методи, ще забележим, че някои от тях акцентират повече върху разкриването на връзки и отношения, функции и процеси, тенденции и перспективи, т.е. имат повече аналитичен характер, а други изследват измерими параметри, индикатори, стойности, т.е. могат да се използват за формирането на оценки на състоянието на обектите.

В настоящия труд се прави анализ на основни финансови съотношения, получени на база данни от бюджетите на петте най-големи общини в България с население над 100 хил. души, без столицата София, а именно Пловдив, Варна, Бургас, Русе и Стара Загора. Ограниченията на анализа се състоят това, че не позволява международни сравнения, поради спецификата на формиране на бюджетите и различните им приходоизточници в различните страни. При настоящия анализ са използвани данни от плановите бюджети на общините за 2024 г. (представени в Таблица 1. Тези данни сами по себе си не могат да дадат ясна оценка на финансовото състояние на общините, особено когато не са представени в динамика за по-дълъг период от време. За да се оцени реалното им финансово положение е необходимо да се изчислят релативни показатели като съотношения между два или повече базови показателя. Стойностите на тези релативни величини служат като индикатори за финансовото състояние на общините. Едни от тях могат и могат да заемат безопасни, рискови или критични нива, а други са толкова по-предпочитани, колкото са по-големи (Таблица 2).

3. РЕЗУЛТАТИ

Изчисленията за стойностите на релативните финансови показатели за финансово здраве на петте анализирани общини са показани на следващата Таблица 3. Както се вижда от таблицата, дялът на собствените приходи в общия размер на приходите е най-голям за Варна – 52%, следвана от Пловдив, Русе, Бургас и Стара Загора. Това означава, че икономическият потенциал на Варна е по-висок и има способността да генерира приходи, независимо от държавната субсидия. От друга страна, големият процент на местните приходи е свързан и с по-голям риск, тъй като държавните субсидии за делегираните от държавата дейности (ДДД) са гарантирани, докато местните приходи зависят от решенията на политическите органи, какъвто е общинският съвет, от степента на събираемост и други фактори.

Не трябва да се забравя, че голямата икономическа криза от 2008 г. засегна предимно общините с високи собствени приходи, тъй като тези приходи се генерират предимно от данъци и такси върху недвижимото и движимото имущество на данъкоплатците, а тази криза беше предизвикана именно от насищане на пазара на недвижими имоти и доведе до застой в ръста на цените на жилищата и въздържане от покупката на недвижимо и движимо имущество от гражданите и фирмите.

Таблица 1. Базови финансови показатели на общините от приетите бюджети за 2024 г.

Показател	Пловдив	Варна	Бургас	Русе	Ст. Загора
Всичко приходи	683 916 763 лв.	707 700 000 лв.	506 684 890 лв.	274 525 444 лв.	251 161 973 лв.
Преходен остатък от 2023	87 733 814 лв.	84 162 083 лв.	35 050 741 лв.	62 236 264 лв.	35 116 461 лв.
Бюджет без прех. остатък	596 182 949 лв.	623 537 917 лв.	471 634 149 лв.	212 289 180 лв.	216 045 512 лв.
Местни приходи	300 144 290 лв.	369 171 314 лв.	185 827 291 лв.	117 354 060 лв.	82 820 048 лв.
Държавни субсидии за ДДД	383 772 473 лв.	338 528 686 лв.	249 857 599 лв.	157 171 384 лв.	168 341 925 лв.
От продажба на активи	12 400 000 лв.	9 000 000 лв.	6 190 000 лв.	2 590 000 лв.	3 524 000 лв.
Оперативни приходи	574 086 886 лв.	548 714 363 лв.	423 937 144 лв.	206 072 333 лв.	219 448 169 лв.
Всичко разходи	683 916 763 лв.	707 700 000 лв.	506 684 890 лв.	274 525 444 лв.	251 161 973 лв.
Оперативни разходи	556 775 929 лв.	546 644 578 лв.	384 464 041 лв.	229 324 151 лв.	220 661 658 лв.
Налични средства	127 140 834 лв.	161 055 422 лв.	122 220 849 лв.	45 201 293 лв.	30 500 315 лв.
Капиталови разходи	124 793 314 лв.	161 045 422 лв.	51 220 849 лв.	46 593 667 лв.	30 500 315 лв.
Разходи за общ. администрация	39 858 178 лв.	39 901 922 лв.	29 228 294 лв.	15 563 218 лв.	13 411 685 лв.
Дофинансиране на ДДД	21 947 628 лв.	33 118 246 лв.	5 492 154 лв.	603 306 лв.	3 018 814 лв.
Дългосрочни заеми - нето	262 500 лв.	92 202 682 лв.	23 030 314 лв.	2 924 592 лв.	4 279 865 лв.
Разходи за лихви	2 347 520 лв.	8 071 000 лв.	2 000 000 лв.	3 794 150 лв.	500 000 лв.
Разходи за главница	14 879 300 лв.	19 407 400 лв.	9 054 310 лв.	2 629 161 лв.	3 856 887 лв.
Общо за обслужване на дълга	17 226 820 лв.	27 478 400 лв.	11 054 310 лв.	6 423 311 лв.	4 356 887 лв.
Население - души (2022 г.)	325485	323386	194809	122116	121207

Източник: Официалните сайтове на общините

Таблица 2. Безопасни, рискови и критични нива на финансовите съотношения

№	ФИНАНСОВИ СЪОТНОШЕНИЯ	Безопасно	Рисковано	Критично
1	Собствени приходи/Общи приходи	над 50%	30-50%	под 30%
2	Общо приходи на глава от населението	N/a		
3	Държавни субсидии за оперативни разходи/Общи приходи	до 33%	33-50%	над 50%
4	Дофинансиране на ДДД от местни приходи	до 2%	2-5%	над 5%
5	Постъпления от продажба на активи/Общо приходи	до 2%	2-5%	над 5%
6	Налични средства/Общи приходи	над 15%	15-12%	под 12%
7	Налични средства/Капиталови разходи	над 0,7	0,7-0,5	под 0,5
8	Оперативни приходи/Оперативни разходи	над 1,15	1,15-1,05	под 1,05
9	Капиталови разходи/Всички разходи	Благоприятни са по-високите стойности		
10	Капиталови разходи/Местни приходи	Благоприятни са по-високите стойности		
11	Капиталови разходи на глава от населението	Благоприятни са по-високите стойности		
12	Оперативни разходи на глава от населението	Благоприятни са по-високите стойности		
13	Разходи за общ. администрация на глава от населението	Благоприятни са по-високите стойности		
14	Обслужване на дълга/Общи приходи	под 10%	10-12%	12-15%
15	Налични средства/Обслужване на дълга	над 2,5	2,5-1,6	под 1,6
16	Дългосрочен дълг/Общи приходи	под 30%	30-50%	50-60%

Таблица 3. Финансови съотношения на общините Пловдив, Варна, Бургас, Русе и Стара Загора на база данни от плановете им бюджети за 2024 г.

ФИНАНСОВИ СЪОТНОШЕНИЯ	Пловдив	Варна	Бургас	Русе	Ст. Загора
Собствени приходи/Общи приходи	44%	52%	37%	43%	33%
Общо приходи на глава от населението	2101	2188	2601	2248	2072
Държавни субсидии за оперативни разходи/Общи приходи	56%	48%	49%	57%	67%
Дофинансиране на ДДД от местни приходи	5,4%	8,9%	2,2%	0,4%	1,8%
Постъпления от продажба на активи/Общо приходи	1,8%	1,3%	1,2%	0,9%	1,4%
Налични средства/Общи приходи	18,6%	22,8%	24,1%	16,5%	12,1%
Налични средства/Капиталови разходи	1,02	1,00	2,39	0,97	1,00
Оперативни приходи/Оперативни разходи	1,03	1,00	1,10	0,90	0,99
Капиталови разходи/Всички разходи	18%	23%	10%	17%	12%
Капиталови разходи/Местни приходи	42%	44%	28%	40%	37%
Капиталови разходи на глава от населението	383	498	263	382	252
Оперативни разходи на глава от населението	1711	1690	1974	1878	1821
Разходи за общ. администрация на глава от населението	122	123	150	127	111
Обслужване на дълга/Общи приходи	2,52%	3,88%	2,18%	2,34%	1,73%
Налични средства/Обслужване на дълга	7,38	5,86	11,06	7,04	7,00

Източник: Собствени изчисления на автора

Съотношението „Държавни субсидии за оперативни разходи/общии приходи“ показва също, че Варна най-малко разчита на субсидии, в сравнение с другите четири общини, а Стара Загора получава 67% държавни средства за покриване на своите оперативни разходи. Съгласно приетите стандарти, нивата на показателя между 30% и 50% се счита за рисков, а над 50% за критично. Като проблем се очертава факта, че дори три от петте най-големи общини в България имат критични нива на съотношението на държавните субсидии към общите приходи в техните бюджети. Това означава, че те в голяма степен са зависими от средствата, които им се отпускат от държавния бюджет, което поражда въпроса за адекватността на данъчната политика на държавата, която в момента е такава, че общините могат да разчитат основно на имуществени данъци, но не и на данъци от активната икономическа дейност на субектите, представени на техните територии.

Приходите в бюджетите на общините, съотнесени към броя на населението им дава реална представа за размера на бюджета, не като обща сума, а като средства на един жител. Това отношение е най-голямо за община Бургас, чиито бюджетни средства на глава от населението е 2601 лв. Най-малко са тези средства за жителите на община Стара Загора.

Всички изследвани общини дофинансират със собствени средства делегираните от държавата дейности, но това е най-характерно за Варна и Пловдив. От една страна, това означава, че местните ръководства в лицето на изпълнителната власт – кметовете и органите на местно самоуправление – общинските съвети, полагат извънредни грижи за предоставяне на качествени и достатъчно по количество местни услуги, които се дотират от държавата, но от друга страна, това е свързано с допълнителни разходи, които биха могли да се насочат за инвестиции и развитие. Ето защо стойности на разходите за дофинансиране над 5% от общия размер на средствата за ДДД се считат за рискови.

Положителен е фактът, че всички общини имат безопасни нива на трите финансови съотношения, а именно „Постъпления от продажба на активи/общо приходи“, „Налични средства/общо приходи“ и „Налични средства/капиталови разходи“. Наличните средства по бюджета се изчисляват като от общите разходи се извадят оперативните разходи. Неблагоприятно обаче, е съотношението на оперативните приходи към оперативните разходи, което за да е здравословно трябва да е над 1,15, а в случая с изследваните пет общини то гравитира около единица. Може би точно затова местните власти решават да дофинансират ДДД, които основно са насочени към финансирането на текущи потребности.

Съотношението „Капиталови разходи/всичко разходи“, „Капиталови разходи/местни приходи“ и „Капиталови разходи/брой на населението“ нямат препоръчителни стойности и колкото са по-големи, толкова по-добре би било за бъдещото развитие на съответната община. Ако оперативните разходи са насочени към покриване на текущи нужди, то капиталовите имат за цел подобряване и доизграждане на инфраструктурата, строителство на сгради и съоръжения за обществено ползване, подобряване на градския транспорт, зелената система и пр. Същият е смисълът и на показателя „Капиталови разходи на глава от населението“. От данните в Таблица 3 се вижда, че тези съотношения са най-добри за община Варна, следвана от общините Пловдив и Русе. Добри и са нивата на финансовите съотношения „Средства за

обслужване на дълга/обща приходи“, които са доста под рисковите 10% и „Налични средства/средства за обслужване на дълга“, няколко пъти над минималната граница от 2,5.

Стойностите на показателите, служещи като индикатори за финансово здраве на общините, варират в различни диапазони, според своята природа и начин за изчисляване. Като добри във финансово отношение за някои от тях се приемат по-високите им стойности, докато за други желани са по-ниските им стойности. За да изчислим една интегрална оценка на финансовото състояние на изследваните общини трябва да унифицираме показателите, като приведем техните стойности в дименсията между 0 и 1. Това може да стане чрез нормиране като конкретната стойност на даден показател се отнесе към най-добрата, регистрирана от дадена община. Най-добрите ще имат оценка 1, а по-лошите – между 0 и 1. Сумата на нормираните стойности на показателите ще определи коя от изследваните общини има най-добро финансово здраве. Те за представени на следващата Таблица 4.

Таблица 4. Нормирани стойности на финансовите показатели на изследваните общини, съгласно плановете им бюджети за 2024 г.

ФИНАНСОВИ СЪОТНОШЕНИЯ	Пловдив	Варна	Бургас	Русе	Ст. Загора
Собствени приходи/Общи приходи	0,8462	1,0000	0,7115	0,8269	0,6346
Общо приходи на глава от населението	0,8079	0,8414	1,0000	0,8643	0,7967
Държавни субсидии за оперативни разходи/Общи приходи	0,8525	1,0000	0,9700	0,8355	0,7137
Дофинансиране на ДДЦ от местни приходи	0,9495	0,9144	0,9822	1,0000	0,9862
Постъпления от продажба на активи/Общо приходи	0,5204	0,9967	0,9972	1,0000	0,9954
Налични средства/Общи приходи	0,7707	0,9434	1,0000	0,6826	0,5034
Налични средства/Капиталови разходи	0,4270	0,4191	1,0000	0,4066	0,4191
Оперативни приходи/Оперативни разходи	0,9351	0,9103	1,0000	0,8149	0,9019
Капиталови разходи/Всички разходи	0,8018	1,0000	0,4442	0,7458	0,5336
Капиталови разходи/Местни приходи	0,9531	1,0000	0,6319	0,9101	0,8442
Капиталови разходи на глава от населението	0,7699	1,0000	0,5280	0,7662	0,5053
Оперативни разходи на глава от населението	0,9882	1,0000	0,8565	0,9001	0,9285
Разходи за общ. администрация на глава от населението	0,9036	0,8968	0,7375	0,8682	1,0000
Обслужване на дълга/Общи приходи	0,6887	0,4468	0,7951	0,7414	1,0000
Налични средства/Обслужване на дълга	0,6675	0,5301	1,0000	0,6365	0,6332
Обща сума на стойностите на нормираните показатели	11,8819	12,8990	12,6542	11,9992	11,3958

Както се вижда от таблицата, най-високи са стойностите на агрегираните нормирани показатели на община Варна, следвани от тези на Бургас, Русе, Пловдив и Стара Загора.

4. ДИСКУСИЯ

Ефективните методи за наблюдение на крайните бюджетни показатели и управлението на бюджетните рискове допринасят за поддържането на цялостната финансова дисциплина. Оценката на управлението на публичните финанси на по-ниските нива на държавната власт се измерва с помощта на набор от показатели за ефективност само ако те отразяват ефективността на националната система за управление на бюджета и са свързани с националната фискална политика и ако подлежат на одит от централната власт. Оценява се финансовото управление на органите на държавната администрация от по-ниски нива, където има отделни механизми за отчетност и свои собствени бюджети и счетоводство. Такива организации могат да са децентрализирани и децентрализирани структури на централните ведомства, областните администрации и местните власти.

Има различни методи за оценка на финансите на публичните организации, едни от които служат за анализ на ефективността на финансовото управление като Public Expenditure and Financial Accountability (PEFA) (PEFA Secretariat, 2016) и Матрицата за оценка на финансовото управление, предложена от автора още през 2004 г. в доклада „Изграждане на административен капацитет за ефективна финансова политика на общините“ (Борисов, 2004), а по късно и в монографията „Иновационни методи и модели за управление на общините“ (Борисов, Иновационни методи и модели за управление на общините, 2019), други, които поставят акцент върху системата за администриране на данъците, като Tax Administration Diagnostic Assessment Tool (TADAT), както и методи за комплексна оценка на организациите, част от която се явява и

оценката на техните финанси, като Матрица за оценка на вътрешните фактори - Internal Factor Evaluation (IFE) Matrix, чиито автор е Фред Дейвид (David, 2015).

Колкото и да са различни, тези методи се базират на идентични техники за изчисляване на релативни показатели, получени от данни от бюджетите на публичните организации. Техните стойности дават представа за реалното им финансово състояние и позволяват да се направи преценка за причините за това.

Организациите от публичния сектор могат да прилагат различни финансови политики и практики, стига те да водят до ефективно, ефикасно, целесъобразно и законосъобразно изразходване на бюджетните средства.

При финансовия анализ на бюджетите на изследваните общини бяха срещнати затруднения, породени от следните факти:

- На официалните сайтове на общините бюджетите им бяха публикувани в различни таблични форми – с отчети за предходната година, без отчети, с преходен остатък и без преходен остатък, на един файл или на няколко файла с различно наименование, с различна номерация на приложенията, с бюджетна прогноза или без, разходите по параграфи или само по видове дейности (Русе), в едни бюджети са дадени отделно за ДДД и за месните дейности, а в други общо и т.н.
- Използвани са различни наименования на показателите – местни приходи или собствени приходи.
- В приходната част на проектобюджетът на Бургас са предвидени 71 млн. лв. приходи от ЕС, но не става ясно за какво са, това постоянни приходи ли са или еднократни и пр.
- Трансферите в едни бюджети са посочени общо, а в други поотделно за ДДД и за местни дейности.

За улесняване на потребителите на публични данни и за по-голяма прозрачност е необходимо да се унифицират изискванията за публикуване на проектите и отчетите на общинските бюджети на официалните сайтове общините. За съжаление в Указанията на Министерството на финансите относно съставянето и изпълнението на бюджетите на общините и на сметките за средства от Европейския съюз за 2024 година не се поставят уеднаквени изисквания за осигуряване на публичност на бюджетите чрез публикуване на стандартизирани форми (Министерство на финансите, 2024).

5. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

В България има големи, средни и малки общини, като средният брой на населението в тях е около 25000 души. В страната няма бизнес структура с такъв брой на заетите, поради което не бива да се подценява необходимостта от извършването на финансови анализи на общинските бюджети, от които зависи качеството на живота на толкова хора. Общинските бюджети са концентриран израз на икономическата, социалната и екологичната политика на общината, а финансовите показатели, изчислени на базата на данни от тези бюджети дават представа за стремежа на местните власти да осигурят устойчиво развитие на своите общини.

БИБЛИОГРАФИЯ

David, F. D. (2015). *Strategic Management. Concepts and cases*. Pearson.

PEFA Secretariat. (2016). *PEFA. Framework for assessing public financial management*. Washington: PEFA Secretariat.

EFA Secretariat. (2022). *Global Report on Public Financial Management*. <https://www.pefa.org/global-report-2022/en/>

Борисов, Б. (2004). *Изграждане на административен капацитет за ефективна финансова политика на общините*. Иновационни практики в публичните финанси (стр. 43-47). Варна: Община Варна.

Борисов, Б. (2019). *Иновационни методи и модели за управление на общините*. София: Стефанов и Сашева.

Министерство на финансите (2024). *Финансови показатели на общините*. <https://www.minfin.bg/bg/810>, посетено на 11.11.2024.

Министерство на финансите (2013). *Методика за оценка на финансовото състояние на общините*. [chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/file:///D:/Users/Windows/Downloads/Methodology_Classif_LocalGov-08%2008%202012%20\(5\).pdf.2024](chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/file:///D:/Users/Windows/Downloads/Methodology_Classif_LocalGov-08%2008%202012%20(5).pdf.2024)

Министерство на финансите (2024). *Указания относно съставянето и изпълнението на бюджетите на общините и на сметките за средства от Европейския съюз за 2024 година*. Министерство на финансите.

<https://www.tadat.org/overview#overview>, посетено на 11.11.2024